

**NÄRVÅRDARE
- ETT VÄRDEFULLT
ARBETE NÄRA
MÄNNISKAN**

SUPER

**NÄRVÅRDARNAS
EGET FÖRBUND**

superliitto.fi/pa-svenska

Studerandena
är framtidens
arbetskraft!

Grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen

Grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen ger behörighet till arbete som närvårdare. Närvårdarutbildningen ger dig bred kompetens att arbeta som närvårdare inom social- och hälsovårdsbranschen eller pedagogisk verksamhet. Grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen omfattar 180 kompetenspoäng (kp), som består av yrkesexamensdelar (145 kp) och gemensamma examensdelar (35 kp).

NÄRVÅRDARUTBILDNING

De som går ut grundskolan söker till närvårdarutbildningen genom den nationella gemensamma ansökan. Det går även bra att studera till närvårdare som vuxen, om ett branschbyte är aktuellt och mångsidigheten i arbetet och arbete med människor är intressant. Via kontinuerlig ansökan är det möjligt att genomföra utbildning året runt.

Läroanstalten som anordnar utbildningen beslutar om antagningen av studerande.

Utbildningsanordnaren bestämmer även om studerande antas till utbildningen på basis av inträdes- eller lämplighetsprov. Utbildningsanordnaren kan välja att inte anta en person som utifrån lämplighetsprovet inte är lämplig för branschen. Antagningen som studerande är reglerad och acceptansen påverkas av bland annat examensspecifika hälso- och funktionskrav. SORA-lagstiftningen ger utbildningsanordnaren rätt att även under pågående studier vid behov ingripa om en studerande visar sig vara olämplig.

I den personliga utvecklingsplanen för kunnandet (PUK)

- kartläggs studerandens redan förvärvade kunnande. I utbildningen fokuserar man på att förvärva kunnande inom områden där man ännu saknar kompetens. Den önskade kompetensen beskrivs i examensgrunderna.
- Utbildning som anordnas på arbetsplatsen i samband med praktiska uppgifter kallas för lärande i arbetslivet. Inom närvårdarutbildningen innebär detta införskaffning av kompetens genom närvårdares arbete som utförs under handledning på arbetsplatser. Lärande i arbetslivet genomförs med utbildnings- eller läroavtal. Examensgrunderna och de mål som antecknats i den studerandes PUK styr lärandet i arbetslivet.

Utbildningsavtal

- är ett avtal mellan utbildningsanordnaren och arbetsplatsen och innehåller vad som ingår i den enskilda studerandes utbildning på en arbetsplats.
- skrivs för en examensdel i taget.
- Studeranden är inte anställd hos arbetsgivaren, och får därmed inte lön.
- Den studerandes arbetstid är i regel densamma som den arbetstid som iakttas på arbetsplatsen.

Läroavtalsutbildning

- De studerande förvärvar största delen av sin kompetens genom att utföra praktiska arbetsuppgifter på arbetsplatsen. Läroavtal kan ingås för hela examenstiden, för en examensdel eller för en del som är mindre än den. Läroavtalet grundar sig på ett arbetsavtal på viss tid mellan den studerande som har fyllt 15 år och arbetsgivaren.
- En studerande i läroavtalsutbildning är anställd och får avtalsenlig lön för arbetet. Arbetstiden per vecka för en studerande i läroavtalsutbildning ska i genomsnitt vara minst 25 timmar.

Närvårdarstuderanden påvisar sitt kunnande i arbetslivet genom delvis genuina arbetssituationer. För att erhålla ett examensbevis krävs godkänt avläggande av samtliga erforderliga delar av examen.

KOMPETENSOMRÅDEN

Kompetensområdet för vård och rehabilitering av äldre ger ett kunnande att i hemvården arbeta främjande för klientens funktionsförmåga och främja de äldres delaktighet. Inom hemvården utgörs kärnan i den kompetens examensdelen tillför av planeringen, genomförandet och utvärderingen av de tjänster, vård och rehabilitering klienten inom hemvården behöver, samt respekt för självbestämmanderätten.

Kompetensområdet för mentalhälsoarbete och missbrukarvård ger ett kunnande att arbeta inom mentalhälsoarbete och missbrukarvård samt utföra klient- och nätverksarbete inom branschen. I examensunderlaget ingår att inhämta information om psykisk hälsa och missbruksarbete samt information om olika behandlingsmetoder och drogbehandling.

Kompetensområdet för pedagogisk verksamhet och vård av barn och unga betonar i kraven på yrkeskunskap främjandet av barnets tillväxt och utveckling, välbefinnande och lärande samt barns, ungas och familjers hälsa i olika miljöer, både inom småbarnspedagogiken och hälso- och sjukvården.

Kompetensområdet för sjukvård är vanligast vid anställning inom specialiserad sjukvård. Det kunnande som kompetensområdet producerar behövs i allt vårdarbete, under hela livets gång.

Kompetensområdet för munhälsovård ger ett kunnande att arbeta inom munhälsovård och främja klientens munhälsa. Under studierna lär du dig använda olika arbetsmetoder inom munhälsovården, - verktyg, material och produkter.

Kompetensområdet för arbete med personer med funktionsnedsättning producerar ett kunnande som främjar delaktigheten hos personer med funktionsnedsättning samt upprätthåller och främjar deras funktionsförmåga. Närvårdare som har avlagt kompetensområdet för arbete med personer med funktionsnedsättning arbetar främst i klienternas hem, boendetjänster, dagverksamhet samt som personliga assistenter.

Kompetensområdet för akutvård på grundnivå är ett kompetensområde för grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen. Akutvårdare på grundnivå är en examensbenämning som anger det kunnande kompetensområdet har producerat. En akutvårdare på grundnivå kan till exempel arbeta med uppgifter i en ambulans

Läkemedelsbehandling
är en väsentlig
och obligatorisk del
av närvårdarexamen.

Läkemedelsbehandling

Läkemedelsbehandling är en väsentlig och obligatorisk del av närvårdarexamen. Under studietiden studeras läkemedelsbehandling vid en läroanstalt och kompetensen visas i yrkesprov och praktiska arbetsuppgifter. Detta innebär att läkemedelsbehandling och den läkemedelsmatematik som ingår i den genomförs i enlighet med examensgrunderna. I arbetslivet verifieras närvårdarnas kompetens genom en läkemedelstentamen som arbetsgivaren förutsätter.

Närvårdaren spelar en central roll för genomförandet av säker läkemedelsbehandling. Närvårdaren genomför, övervakar och utvärderar effekterna av läkemedelsbehandling och informerar om effekterna av läkemedelsbehandling.

NÄRVÅRDARENS ARBETE INOM SJUKVÅRDEN

En närvårdare kan arbeta inom många olika uppgifter inom primärvården och den specialiserade sjukvården. Arbetsplatserna består av bäddavdelningar, polikliniker, kontrollrum, intensivvårdsavdelningar, akutmottagningar och första hjälpen. De valbara examensdelarna tillför ytterligare och riktad kompetens för olika verksamhetsområden inom vården, såsom provtagning, arbete i akuta situationer och vård i livets slutskede. De valbara examensdelarna lämpar sig också väl för färdigutbildade närvårdare som påbyggnadsutbildning i takt med att kraven i arbetet ökar.

Närvårdare på primärvårdens hälsostationer

- Vid social- och hälsostationerna arbetar närvårdaren inom olika grundläggande hälso- och sjukvårdstjänster såsom munhälsovård, socialarbete, mental- och missbrukarvård samt förebyggande arbete.
- Lämpliga arbeten för närvårdare på hälsostationer är arbete enligt arbetsparmodellen läkare-vårdare, självständiga sköterskemottagningar och mångprofessionella team. På fristående mottagningar deltar närvårdarna i bedömningen av behandlingsbehov, uppföljningen av långvariga sjukdomar såsom diabetes och utför mindre ingrepp självständigt. Som del av mångprofessionella team bedömer närvårdarna behovet av tjänster och deltar i vägledningen om uppföljningsvård.

Närvårdare på läkarstationer

- Privata läkarstationer erbjuder närvårdare mångsidiga uppgifter inom klientservice. Närvårdarna handleder, ger råd, bokar tider på kontoret, i telefon och på mottagningen samt bistår vid mindre ingrepp, såsom vid hjärtfilm, mätning av blodtryck, sköljning av örongångar och övrig vårdhandledning.

Närvårdare inom specialsjukvården

- Det finns ett brett utbud av arbetsplatser för närvårdare på avdelningar för inremedicinska, kirurgiska och neurologiska sjukdomar samt öppenvårdsmottagningar. Närvårdare anställs också på observations-, kontroll-, intensivvårds- och operationsavdelningar samt akutmottagningar.
- Närvårdarens kompetens inkluderar övervakning och utvärdering av effekterna av läkemedel som används i samband med vanligt förekommande internmedicinska-kirurgiska och neurologiska sjukdomar, infektioner, cancer, ögon- och hudsjukdomar samt minnessjukdomar.
- På polikliniker och akutmottagningar förändras situationerna och patienterna byts i snabb takt. Närvårdarens arbetsbeskrivning inkluderar att självständigt förbereda, assistera och utföra vårdingrepp. Vägledningen och stöddandet av patienten utgör viktiga delar för att behandlingen och ingreppet ska lyckas.
- Att arbeta på akuten kräver uppmärksamhet och snabb beslutsförmåga. Närvårdaren är expert på grundläggande vård, rehabilitering och helhetsvård. Högkvalitativ grundläggande vård garanterar specialiserad sjukvård av hög kvalitet.
- Närvårdaren kan också arbeta på pediatrika avdelningar, polikliniker eller hemsjukhus samt förlossningsavdelningar. Närvårdaren utnyttjar i sitt arbete information om barnets tillväxt och utveckling och tar hänsyn till familjers olika livssituationer och deras inverkan på familjens och barnets välbefinnande.
- Akutvårdare på grundnivå sysselsätts mångsidigt inom specialsjukvården och sjuktransporten. Typiska arbetsplatser är akutavdelningar på sjukhus (akuten, observation, intensivvårdsavdelning, kontrollrum). På kirurgiska polikliniker tillhandahåller akutvårdare på grundnivå immobiliseringsbehandlingar. Arbetet förutsätter identifieringen och användningen av arbetsmetoder och -verktyg för första hjälpen.

Närvårdare inom munhälsovården

- En närvårdare kan arbeta på privata och offentliga tandvårdskliniker och tandläkarmottagningar. Arbetsbeskrivningen inkluderar att ta hand om och vägleda gällande munhälsa, samt att informera om munhälsa inom småbarnspedagogik och skolor. Arbetet sker ofta i samarbete med tandläkaren, klienten och resten av teamet. Yrkesbenämningen på arbetsplatsen är tandskötare.
- En tandskötare använder många olika instrument i sitt arbete. Arbetet betonar aseptiskt arbete och identifiering av processer för underhåll av instrument.

NÄRVÅRDARENS ARBETE INOM SOCIALVÅRDEN

En närvårdare kan arbeta inom socialvården med en mängd olika uppgifter, till exempel inom boendetjänster för äldre och personer med funktionsnedsättning och på dagverksamhetscentraler, missbruks- och psykiska arbetsenheter samt inom hemvården.

Funktionshinderservice

- I arbetet med personer med funktionsnedsättning är det möjligt att arbeta med klienter i olika åldrar, från spädbarn till äldre. Arbetet är mångsidigt och inom boendeservice för vuxna ingår till exempel vägledande uppgifter som upprätthåller klientens funktionsförmåga, såsom hushållssysslor och fritidsaktiviteter. Vid vården av personer med svår funktionsnedsättning och barn läggs stor vikt vid att se till deras grundläggande behov och möjliggöra klientens självständiga liv. Att respektera rätten till självbestämmande och att kommunicera på olika sätt utgör en stor del av närvårdarens arbete.

Psykisk hälsa och missbruksarbete

- Som närvårdare kan du till exempel arbeta på boendeservice, missbruksrehabilitering, poliklinik, dagvård, hemvård och psykiatriska avdelningar. Arbetet utförs med ett förebyggande, rehabiliterande och skadereducerande arbets sätt. En närvårdares arbetsbeskrivning är mångsidig och dess fokus ligger på att stödja klientens förmåga att fungera samtidigt som klientens personliga mål och rätt till självbestämmande respekteras.

Gemenskapsboende

- Närvårdarens uppgift är att ta hand om de boendes helhetsvård. Av närvårdaren krävs förmåga att förutse situationer. Vid arbete till exempel med personer med minnessjukdom kan situationer förändras mycket snabbt. Närvårdaren använder sin omfattande kompetens vid medicinska ingrepp, såsom kateterisering och sårvård, samt vid bedömning av de boendes tillstånd.
- Närvårdaren har kompetens att bedöma den boendes tillstånd och reagera på iakttagelser i tid. Allt oftare är serviceboendet den äldres sista hem och hemvården tar hand om den äldres välmående fram till livets slut.

Hemvård

- En närvårdarens arbete inom hemvården består huvudsakligen av självständiga hembesök. Klienterna är ofta äldre eller personer i arbetsför ålder som har en sjukdom eller funktionsnedsättning. Närvårdarnas arbetsbeskrivning inom hemvården är mycket omfattande. Närvårdarna utför bland annat sjukvårdsuppgifter i klienternas hem. Vid oväntade och akuta situationer som uppstår vid hembesöken efterfrågas god bedömningsförmåga. Till hemvårdens attraktiva sidor hör arbetets mångsidighet och självständighet.

NÄRVÅRDARENS ARBETE INOM PEDAGOGISK VERKSAMHET

Småbarnspedagogik

- Bland närvårdarens kompetensområden kvalificerar kompetensområdet för pedagogisk verksamhet och vård av barn och unga samt kompetensområdet för arbete med personer med funktionsnedsättning (så länge examen även omfattar examensdelen Att främja barns utveckling, välbefinnande och lärande) för positionen som barnskötare på ett daghem.
- I sitt arbete observerar barnskötaren barn både i grupp och som individer och vet hur man känner igen barns behov av stöd utöver deras normala utveckling. Det dagliga arbetet består av den grundläggande omsorgen och omvårdnaden av barnet, att styra lek och olika aktiviteter, till exempel i mångsidigt uttryck; i manuella färdigheter, fysiska aktiviteter, musik, rik språkutveckling och etiskt tänkande, miljöpedagogik och mediekunskaper.
- Småbarnspedagogiken omfattar också familjedaghem, vilket erbjuder en möjlighet till sysselsättning.

Skolgångshandledare

- Närvårdaren kan arbeta som skolgångshandledare i olika skolor och läroanstalter. Arbetsbeskrivningarna och uppgifterna bestäms utifrån klassens och elevernas behov, och kan variera avsevärt även inom samma skola.
- En skolgångshandledare kan arbeta inom allmänbildning i flera klasser, beroende på elevernas behov av stöd och situation.
- I skolgångshandledare arbete ingår även förberedande av undervisningsmaterial, rastövervakning, upprätthållande av allmän ordning, underhåll av lager och andra överenskomna uppgifter för respektive skola.

Närvårdaren är experten
på läkemedelsbehandling
inom småbarnspedagogik

NYTTA OCH NÖJE FÖR STUDERANDE

Alla studerande inom social- och hälsovårdsbranschen eller pedagogisk verksamhet är välkomna att bli studerandemedlemmar i SuPer. Som studerandemedlem får du samma tjänster och förmåner som ordinarie medlemmar.*
Medlemskapet är avgiftsfritt under hela studietiden.

*) Semesterstöd gäller inte studerande.

**BLI MEDLEM
I SUPER**

Du får stöd och trygghet
i arbetslivet samt
monetära förmåner.
superliitto.fi/liity

FINLANDS NÄRVÅRDAR- OCH
PRIMÄRSKÖTARFÖRBUND SUPER RF

tfn 09 2727 910

superliitto.fi/pa-svenska

superliitto

SUPER

NÄRVÅRDARNAS
EGET FÖRBUND

12/1/2023